

Πληροφορίες: Χριστίνα Σαμαρά

Αθήνα: 21.07.2023

Αρ. Πρωτ.: 1159

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ

ΠΡΟΣ: κα Χ. Αλεξοπούλου, Υφυπουργό Υποδομών και Μεταφορών

ΚΟΙΝ: «Πίνακας Αποδεκτών»

ΘΕΜΑ: «Αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που αφορά στο Ευρωπαϊκό Δελτίο Στάθμευσης, στο πλαίσιο υλοποίησης των προβλέψεων του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία»

Κυρία Υφυπουργέ,

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.) η οποία αποτελεί την τριτοβάθμια Οργάνωση των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους στη χώρα και αναγνωρισμένο Κοινωνικό Εταίρο της ελληνικής Πολιτείας σε ζητήματα αναπηρίας, με το παρόν θα ήθελε να θέσει υπόψη σας την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που αφορά στο Ευρωπαϊκό Δελτίο Στάθμευσης, στο πλαίσιο υλοποίησης των προβλέψεων του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

Λαμβάνοντας υπόψη:

Α. τις προβλέψεις του άρθρου 20 «Κινητικότητα του Ατόμου» και 9 «Προσβασιμότητα» της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (ν.4074.2012)

Β. τη Σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 04.06.1998 «σχετικά με το δελτίο στάθμευσης για άτομα με ειδικές ανάγκες», σύμφωνα με την οποία συνιστάται α) το ευεργέτημα του Δελτίου στάθμευσης να χορηγείται σε άτομα με αναπηρία που συνεπάγεται μειωμένη κινητικότητα και β) το Δελτίο να φέρει επ' αυτού τα στοιχεία, την υπογραφή και φωτογραφία του ατόμου χωρίς καμία αναφορά σε συγκεκριμένο όχημα,

Γ. τις προβλέψεις του άρθρου 1, παρ.4 του ΠΔ 241/2005 «Θέσπιση Δελτίου Στάθμευσης για άτομα με αναπηρίες» και των σχετικών με αρ.πρωτ. 515/07.01.2015 και 53915/2727/09.09.2020 εγγράφων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με θέμα αντίστοιχα «Διάθεση δελτίων στάθμευσης» και «Συμπλήρωση της υπ' αριθμ.

515/07.01.2015 Εγκυκλίου (ΑΔΑ ΩΜΟΙ1-ΧΘΜ) σχετικά με τη διάθεση Δελτίων Στάθμευσης ΑμεΑ», σύμφωνα με τα οποία σήμερα δικαιούχοι του Δελτίου είναι:

- i. οι κάτοχοι των οχημάτων τα οποία έχουν ταξινομηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 1798/1988 (Α' 166), όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 1882/1990 (Α' 43), δηλ. τα άτομα με αναπηρία που:
 - α) έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή άνω άκρων ή αμφιτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών ή
 - β) εμφανίζουν σοβαρή κινητική αναπηρία: (αα) του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67% (ββ) του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με συμμετοχή κινητικής αναπηρίας του ενός ή και των δύο άνω άκρων, με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67% από τα οποία τα 40% τουλάχιστον από το ένα κάτω άκρο,
 - γ) έχουν ολική και από τους δύο οφθαλμούς τύφλωση, με ποσοστό αναπηρίας 100%,
 - δ) (αα) είναι νοητικά καθυστερημένοι με δείκτη νοημοσύνης κάτω του 40%, ή (ββ) πάσχουν από αυτισμό, εφ' όσον αυτός συνοδεύεται από επιληπτικές κρίσεις ή πνευματική καθυστέρηση ή οργανικό ψυχοσύνδρομο, οι οποίοι, εξαιτίας των παθήσεων αυτών έχουν καταστεί ανάπηροι, με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, είναι ανίκανοι για εργασία και έχουν ανάγκη βοήθειας ή (γγ) πάσχουν από μεσογειακή αναιμία ή (δδ)πάσχουν από νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου,
- ii. οι κάτοχοι Ι.Χ. οχημάτων που έχουν αποκτηθεί χωρίς τις διαδικασίες που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία περί απαλλαγής τελών ταξινόμησης για Ι.Χ. επιβατικά αυτοκίνητα, οι οποίοι έχουν ενταχθεί σε προγράμματα αναδοχής ή υιοθεσίας Ατόμων με Αναπηρίες,
- iii. πολίτες οι οποίοι κατέστησαν ΑμεΑ μετά την απόκτηση του ΙΧ αυτοκινήτου,
- iv. γονείς ανηλίκων τέκνων ΑμεΑ και δικαστικοί συμπαραστάτες ανηλίκων-ενηλίκων ΑμεΑ,

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί η ξεπερασμένη ορολογία της παλαιότερης αυτής νομοθεσίας αναφορικά με τις αναπηρίες, η οποία σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να αναπαράγεται σε νεότερα θεσμικά κείμενα.

Δ. το γεγονός ότι οι κάτοχοι οχημάτων -τα οποία έχουν ταξινομηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 1798/1988 (Α' 166), όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 1882/1990 (Α' 43)- τους οποίους ορίζει ως δικαιούχους το άρθρο 2 του ΠΔ 241/2005 έχουν πλέον συμπληρωθεί με κατηγορίες που προβλέπονται στα άρθρα 72 του ν. 4758/2020 (Α' 242') και 74 του ν. 4764/2020 (Α' 256), που τροποποιούν τα προαναφερόμενα άρθρα στα οποία αναφέρεται το ΠΔ 241/2005.

Ε. την ψήφιση των ν.4782/2021 και 4903/2022 αναφορικά με τη δωρεάν διέλευση ατόμων με αναπηρία από τα διόδια και την έκδοση ενιαίας ηλεκτρονικής κάρτας, οι οποίοι σε κανένα σημείο των σχετικών άρθρων 211 και 17 αντίστοιχα δεν προβλέπουν σύνδεση της παροχής με συγκεκριμένο όχημα σε αντίθεση με τα μέχρι σήμερα ισχύοντα.

ΣΤ. την επιστολή του Συνηγούρου του Πολίτη με αρ. πρωτ. 261100/50753/2019/15.10/2019 «*Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας που σχετίζεται με τα Δελτία Στάθμευσης ΑμεΑ*» προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών κ. Κ. Καραμανλή, στην οποία ρητά αναφέρεται ότι α) οι προϋποθέσεις χορήγησης του Δελτίου πρέπει να αποσυνδεθούν από το ιατρικό μοντέλο της αναπηρίας, β) υπάρχει ανάγκη αναθεώρησης του ΠΔ 241/2005 ώστε να συμμορφώνεται με το πνεύμα των συστάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, γ) το Δελτίο Στάθμευσης πρέπει να αποσυνδεθεί από συγκεκριμένο όχημα και την τεκμηρίωση φορολογικών ελαφρύνσεων που σχετίζονται με αυτό και να συνδεθεί, όπως η Σύσταση της 04.06.1998 ρητά αναφέρει, με συγκεκριμένο πρόσωπο,

Ζ. τη συνήθη ευρωπαϊκή πρακτική χωρών όπως η Γαλλία, Γερμανία, Βέλγιο, Αυστρία, Ισπανία, Πορτογαλία, Ολλανδία, Ιρλανδία, Κύπρος, Μάλτα κ.λπ. Στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, όπως διαπιστώσαμε από έρευνα στο διαδίκτυο¹, το Δελτίο χορηγείται σε άτομα που -όπως αναφέρει και η Σύσταση της 04.06.1998- η αναπηρία τους συνεπάγεται μειωμένη κινητικότητα. Ο όρος «μειωμένη κινητικότητα» είναι όρος ευρύτερος που σε ευρωπαϊκό επίπεδο -προκειμένου για τη χορήγηση του Δελτίου- περιλαμβάνει συνήθως τις εξής περιπτώσεις:

1. άτομα με κινητικές αναπηρίες (τετραπληγία, παραπληγία, ακρωτηριασμούς και φωκομέλεια, κ.λπ.),
2. άτομα που δεν κινούνται αυτόνομα και χρειάζονται βοηθό/συνοδό (άτομα τυφλά ή με σοβαρά προβλήματα όρασης, άτομα με ψυχική/ νοητική/ γνωστική/ αναπτυξιακή αναπηρία) ή χρησιμοποιούν βοήθημα κινητικότητας (λευκό μαστούνι, μαστούνι, βακτηρίες, κ.λπ.),
3. άτομα που δεν μπορούν να διανύσουν περισσότερα από 100 μέτρα (άτομα με καρδιακή ανεπάρκεια, άτομα μεταμοσχευμένα, νεφροπαθείς στο τελικό στάδιο, καρκινοπαθείς στο τελικό στάδιο, άτομα που χρησιμοποιούν αναπνευστικές συσκευές εκτός οικίας κ.λπ.),

¹ Α) [https://www.ecologie.gouv.fr/laccessibilite-du-stationnement-et-carte-mobilite-inclusion-cmi#:~:text=Le%201er%20janvier%202017%2C%20la,%C3%A0%20Mobilit%C3%A9%20R%C3%A9duite%20\(PMR\)](https://www.ecologie.gouv.fr/laccessibilite-du-stationnement-et-carte-mobilite-inclusion-cmi#:~:text=Le%201er%20janvier%202017%2C%20la,%C3%A0%20Mobilit%C3%A9%20R%C3%A9duite%20(PMR))
β) www.mlsi.gov.cy/mlsi/dsid/dsid.nsf/dsipa18_en/dsipa18_en?OpenDocument γ) <https://www.ddai.ie/parking-permit/who-qualifies> δ) <https://handicap.belgium.be/fr/nos-services/carte-de-stationnement.htm> ε) <https://www.amsterdam.nl/en/parking/disability-parkcard/> στ) <https://www.crp.org.mt/services/blue-badge/> ζ) <https://eportugal.gov.pt/en/servicos/pedir-o-cartao-de-estacionamento-para-pessoas-com-deficiencia>

4. άτομα που βάσει ιατρικής βεβαίωσης δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα μέσα μαζικής μεταφοράς.

Προτείνουμε τα εξής:

1. Την αποσύνδεση -σύμφωνα με το γράμμα της Σύστασης της 04.06.1998- του Δελτίου Στάθμευσης από συγκεκριμένο όχημα («αναπηρικό» ή μη) ασχέτως μάλιστα από τον κυβισμό του και τη σύνδεσή του με συγκεκριμένο άτομο, στη λογική που εισάγουν οι παραπάνω νόμοι ν.4782/2021 (άρθρο 211 Ρυθμίσεις για τη διέλευση ατόμων με αναπηρία από αυτοκινητόδρομους με διόδους) και ν.4903/2022 (άρθρο 17 Καθορισμός Δικαιούχων Ενιαίας Κάρτας για διέλευση ατόμων με αναπηρία).

Αυτή η πρακτική α) εκτός του ότι είναι απόλυτα συμβατή με την πρόβλεψη της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία για τη λήψη μέτρων που υποστηρίζουν την ισότιμη κινητικότητα του ατόμου, το οποίο έτσι απολαμβάνει την παροχή με οποιοδήποτε όχημα και αν κινείται, ακόμη και αν το όχημα κινείται χωρίς αυτό αλλά προς εξυπηρέτηση αυτού, β) αίρει όλες τις δυσλειτουργίες που σχετίζονται με τον τρόπο και χρόνο απόκτησης του οχήματος σε σχέση με την απόκτηση της αναπηρίας, γ) είναι και η πρακτική που ακολουθείται στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Συνεπώς συντελεί στην ομοιογένεια του τρόπου χορήγησης των Δελτίων και την ίση μεταχείριση των πολιτών από όλα τα κράτη μέλη.

2. Τη συμπλήρωση των σημερινών δικαιούχων του Δελτίου με προσθήκη σε αυτούς όλων των κατηγοριών ατόμων με αναπηρία, στα οποία πλέον και οι ν. 4758/2020 (Α' 242') και ν. 4764/2020 (Α' 256) έχουν επεκτείνει το δικαίωμα κτήσης οχήματος με απαλλαγές, γεγονός το οποίο συνάδει απόλυτα και με τις ευρωπαϊκές συνήθειες τακτικής υποστήριξης της ευρύτερης ομάδας των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα.

Επομένως, η Ε.Σ.Α.με.Α. προτείνει το Δελτίο Στάθμευσης να χορηγείται στις παρακάτω κατηγορίες δικαιούχων :

1. Ως δικαιούχους της κάρτας, με δεδομένο ότι ο νόμος δεν συσχετίζει την κάρτα διόδων με το δελτίο στάθμευσης αλλά αντίθετα δίνει τη δυνατότητα μέσω ΥΑ να καθοριστούν οι δικαιούχοι, η ΕΣΑμεΑ προτείνει τις εξής κατηγορίες:

α) άτομα που έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή άνω άκρων ή αμφιτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών,

β) άτομα που εμφανίζουν σοβαρή κινητική αναπηρία: (αα) του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67% (ββ) του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με συμμετοχή κινητικής αναπηρίας του ενός ή και των δύο άνω άκρων, με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67% από τα οποία τα 40% τουλάχιστον από το ένα κάτω άκρο,

γ) άτομα με οπτική αναπηρία – αναπηρία όρασης με συνολικό ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80 %) και άνω,

δ) άτομα με (αα) με νοητική αναπηρία ή (ββ) που πάσχουν από διαταραχές του αυτιστικού φάσματος, με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ή (γγ) που πάσχουν από μεσογειακή αναιμία (θαλασσαιμία) ή δρεπανοκυτταρική αναιμία ή μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία ή σιδηροβλαστική αναιμία, (δδ) που πάσχουν από νεφρική ή ηπατική ή πνευμονική ή καρδιακή ανεπάρκεια σταδίων II,III και IV ή (εε) είναι νεφροπαθείς ή ηπατοπαθείς ή πνευμονοπαθείς ή καρδιοπαθείς μεταμοσχευμένοι ή (στστ) που πάσχουν από συγγενή αιμορραγική διάθεση (αιμορροφιλία) ή κυστική ίνωση ή ομόζυγο κληρονομική υπερχοληστερολαιμία, με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω,

ε) οι κάτοχοι Ι.Χ. οχημάτων που έχουν αποκτηθεί χωρίς τις διαδικασίες που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία περί απαλλαγής τελών ταξινόμησης για Ι.Χ. επιβατικά αυτοκίνητα, οι οποίοι έχουν ενταχθεί σε προγράμματα αναδοχής ή υιοθεσίας Ατόμων με Αναπηρίες,

στ) πολίτες οι οποίοι κατέστησαν άτομα με αναπηρία μετά την απόκτηση του ΙΧ αυτοκινήτου,

ζ) γονείς ανηλίκων-ενηλίκων και δικαστικοί συμπαραστάτες ανηλίκων-ενηλίκων ατόμων με αναπηρία,

η) άτομα με αναπηρία ή με τέκνο/σύζυγο με αναπηρία κατόχους αγροτικών αυτοκινήτων σε περίπτωση που αυτό είναι το μοναδικό μεταφορικό μέσο αγροτικής οικογένειας

Επιπρόσθετα επισημαίνουμε στο σημείο αυτό ότι, πέραν των παραπάνω, θα ήταν ιδιαίτερα σημαντικό, να εξεταστεί η διεύρυνση του καταλόγου των δικαιούχων και με βάση τη λογική που εφαρμόζουν και άλλες ευρωπαϊκές χώρες (βλ. ενότητα ΣΤ του παρόντος εγγράφου) ώστε να συμπεριληφθούν μεταξύ των δικαιούχων και ομάδες ατόμων με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, οι οποίες αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες κατά τις μετακινήσεις τους (π.χ. καρκινοπαθείς με δυσκολία στη μετακίνηση, άτομα με νόσο του Crohn, άτομα με κρίσεις επιληψίας κ.λπ.) και οι οποίες σήμερα δεν περιλαμβάνονται.

3. Τη συμπερίληψη μεταξύ των παραπάνω δικαιούχων και τη χορήγηση του Δελτίου Στάθμευσης και σε οργανώσεις ατόμων με αναπηρία που χρησιμοποιούν οχήματα για την μεταφορά ή εξυπηρέτηση των μελών τους, όπως ήδη γίνεται και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, π.χ. Κύπρος.

Σε συνέχεια των παραπάνω, η Ε.Σ.Α.με.Α. θεωρεί ότι, με αφορμή την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης, είναι πλέον επιτακτική η ανάγκη να αναθεωρηθεί το θεσμικό πλαίσιο χορήγησης του Δελτίου Στάθμευσης ώστε να ευθυγραμμιστεί με τη Σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 04.06.1998, τη σχετική πρακτική που εφαρμόζει το σύνολο των ευρωπαϊκών χωρών και τις προβλέψεις της Σύμβασης για τα δικαιώματα των

ατόμων με αναπηρία για τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων, προκειμένου να διασφαλίζεται η κινητικότητα των πολιτών με αναπηρία με τη μέγιστη δυνατή ανεξαρτησία.

Με εκτίμηση

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Ι. Βαρδακαστάνης

Β. Κούτσιανος

Πίνακας Αποδεκτών:

- Γραφείο Πρωθυπουργού της χώρας, κ. Κ. Μητσοτάκη
- Γραφείο Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, κ. Χ. Σταϊκούρα
- Γραφείο Υφυπουργού Υποδομών και Μεταφορών, κ. Ν. Ταχιάο
- Γραφείο Γ.Γ. Υπουργείου Μεταφορών, κ. Ι. Ξιφάρá
- Γραφείο Υπουργού Επικρατείας, κ. Στ. Παπασταύρο
- Γραφείο Υπουργού Επικρατείας, κ. Α. Σκέρτσο
- Γραφείο Υφυπουργού παρά τω Πρωθυπουργώ, κ. Αθ. Κοντογεώργη
- Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας
- Οργανώσεις Μέλη της Ε.Σ.Α.μεΑ.

Προσβάσιμο αρχείο Microsoft Word (*.docx)

Το παρόν αρχείο ελέγχθηκε με το εργαλείο *Microsoft Accessibility Checker* και δε βρέθηκαν θέματα προσβασιμότητας. Τα άτομα με αναπηρία δε θα αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην ανάγνωσή του.

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ (Ε.Σ.Α.μ.Α.)
NATIONAL CONFEDERATION OF DISABLED PEOPLE (N.C.D.P.)
